

בעתם שמה אינו בעלים וממילא כוחק לבעלים.
וכיון שהוא נצרך כשהחזיק בעשכ מוחק גם בעקד
כשכן קטנים שגדלו רק חדש אחד כיון שבייל למחות
באכילה כזו ומכיון שלא מיחס לא היה להרוחץ מקום
להסתפק כמו באכילה נמרח.

וגם אולי יש מקום לומר דמחלק ענין החזק
לשני ענינים יחיד ממריב קמא וחשיבות
מוחק להמחזיק, והשחיקה כו' על היחיד מחזקת
מריב קמא והאכילה בעל כו' להחזיק, אך שנא
ונעשים צדקה אחת, ולכן כיון שהיחיד מחזקת במ"ק
כו' אף באכילה שערס בשכן קטנים שנמלא שמה
שמחזיקין את המחזיק לבעלים כו' על קרקע שאין
עלה כו' אלא מחזקת אחרים לכן נעשה מוחק ג"כ.
ולר' ישמעאל נמא שהולא ליכא בחזקא ו' שאינו
לקיץ אלא כשנעשה בשני מוחק נסתלק חזקה
בבעלים ולכן נמלא שהחזקתו כו' כו' אלא ממ"ק
שכן מר"ך דוקא אכילה ודאית דבעלים שכו'
כשערס בגדלותו.

ענה ב

ודגה יש להסתפק אם החזק מ' אכילה כו'
רק צדקה שהמחזיק אכל ג' אכילות, או שר"ך
גם שיחזק להבעלים ג' אכילות, ודא פליגי ר'
ישמעאל ורבנן דלר' ישמעאל הו"א החזק צדקה
שאוכל המחזיק לצד, ולכן גם צד' חדשים בראשונה
וג' קדשים צאחרונה הו"א חזק דאכל אכל ג'
אכילות ואף שלא החסיר לבעלים ג' אכילות משום
דאף אם היחיד כשדך אכל לבעלים לא היה ארע
כיון שאינו זמן של אישת כשדך מ"מ הו"א חזק
כיון דאכל עכ"פ המחזיק ג' אכילות באופן שלא
קלקל את כשדך, וכן סובר ציפא כשדך האין
צדקה הצואתו ומסך זיתו וכנס את קיילו שכו'א
חזק, משום דג"כ כרי אכל המחזיק ג' אכילות
דכל פעם אכל כל מה שביד כשדך, אף שלבעלים
לא כפסיד אלא אכילה אחת דאכל כולו כס פירות
אחד דשכ א. ורבנן אליבא דשמאל סברי דנעיק
שבאכילתו יחסר לבעלים שלש אכילות ולכן לא סגי
לכו צ"ח חדש וי"ד חדש אלא שירע כל ג' הפעמים
בזמן אחד, ויגדור שלש גידות דהיינו באכילתו חסרון
לבעלים שלש אכילות, וכ"כ ודאי כשיגדור החמרים
בשנה א' ויבטור בעצבים בשנה ב' וימסוק הזוחים
בשנה ג' נמי יביח חזק דכיון שהם צג"ש ובאופן
לא אפיקו כרי גם לבעלים נחסרו שלש אכילות.

ולכאורה תלוי זה בגור החזק צד' כדרכים
לדרך ח' דנעשכ מוחק בעלמ' מ"ד
באכילות תלוי זה רק באכילתו אף שלגבי חסרון
בבעלים ליכא שלש אכילות, ולדרך כב' שכו'א
כהחזיקו לבעלים צד' שלא מיחס יש להכריך
שיביח חסרון לבעלים צד' שלש אכילות שצדל זה
כו' מוחק וכיון שלא החסיר לו צד' הפעמים
שאלו המחזיק אלא אכילה אחת נמלא שלא היה לו
למחות אלא פעם אחת ולא החזיקו ג"פ שדיון היחיד
חזק בקרקע שר"ך דוקא ג' אכילות, וכן צג"ח
בראשונה שאינה צדקה צד' שלש אכילות ולא כ"ל
למחות כל כך היחיד חזק.

אבל אפשר לומר דגם לדרך ח' שחלוי רק באכילתו
כיון שר"ך שיביח במקום שיוכל למחות,
שאף למי שחבצתי שכו'א מטעם דמחזק עושכ
שאין באכילה באכילה בעלים, כה מוכרח להוסיף
דלא רק במיחס לא נחשב באכילה בעלים, אלא אף
צד' מיחו אכל כו' משום שלא יוכלו למחות ולא
ידעו למחות נמי אין להחשיבה באכילה בעלים,
משום דכידועה שכשדך כו' של אחרים אין רוחץ
צד' אכילות בעלות להמחזיק רק כשבעלים לריבים
לידע ויכולין למחות ושותקין ולא מוחין, ולכן כיון
שלבעלים חסר צד' רק אכילה אחת שאין לו לדרך
למחות צד' אכילות נחשב שביח רק אכילה אחת
דאכילות בעלות שאינה חזק, אך יומר נוטע לדרך זה
שכיון שענין מה שר"ך שהבעלים יוכלו למחות כו'
כדי שחחשב אכילות בעלים אף כשידוע שכשדך כו'
של אחרים, כו' מטעם שאם אין לבעלים יכולין
למחות כו' אליבא שומר על כשדך של אחד יכול
ליכנס לחוכה צד' יראה ממחאכ, וכיון זה ממילא
כמו צעזין להשאל ולשכיר צמטלעין שאינה
חזק, ואף כשאין לחוש לשאל ולשכירות אלא
לגזל נמי חוששין לגזל כזו שכו'א רק באכילתו
דשלו כו' כדחזיק מחבירות דאין להם חזק
מאחר דאפשר שזכנס בעצמו, ואף שר"ך למעשה קל
להכניסו מר"כ כשאיש שומר שם לביתו נמי חוששין
כמפורש לעיל בסמוך, אכל כשבעלים יכולין למחות
שכו'א כיש שומר על כשדך שאין יכולין ליכנס לב'
מ"ד כיראכ מהבעלים כו'א חזק אף שלא כ"פ
ימחו באופן שמחזיק דמ"מ כיון שודאי כרע ימחו
שיש לירא ליכנס לחוכה כו'א חזק, שלכן אף שמו'ד
חסרון לבעלים כו' רק אכילה אחת לענין המחזק
מ"מ כו'א חזק כיון שעכ"פ החזיק צד' שלש אכילות
כדרך אכילות בעלים שאוכלין צד' שום יראה דכרי
בכל פעם שאלו היה לו לירא מלחטל מ"ד לבעלים
שמה ימחו.

ובחורב, או בדקל דיופרין שעושה פעמים בשנה
 כו"ס חזקת אף בפחות מג"ש. ולר"ע שחלוי גם
 בשחיקת כבועים היה מקום לומר דיוכל לסבור גם
 כרצון בשדה האילן לנבעלים הוא רק אכילה אחת
 כקושיית ברש"י. אבל כיון שלדידיה מה שצריך
 לשחיקת כבועים הוא רק לנרץ שעי"ז יחזיקו
 כרואץ בשביל שיכיר להם שחי כשערוה שלכן סגי
 לדידיה אף באכילה שלא בזמן איעב משום דעכ"פ
 היה לו למחות, סגי גם בג' הזמנים דכאכילות
 של ג' מיני באילנות שנקטעים לפרקים שחי' ג' זמנים
 שרוב בני"א היו מוחץ בכל פעם ולכן אמר שמואל
 גם שזו דברי ר"ע על מה שא"ר ישמעאל בשדה
 האילן ומחורץ קושיית ברש"י. וכו' לברש"י בלחור
 ג' במחלוקת דר' ישמעאל ור"ע ורצן אליבא
 דשמואל.

ודר"י בחוס' שסובר כדרך בני' שחזקת הוא
 משום שחזיקו כבועים בשחיקתם וסובר
 מחמת זה דירק הוא באספסתא שהיה חזקת מאחר
 דעכ"פ כחזיקו כבועים במה ששחקו כשראו
 אכל אף שאינו כדרך רוב כבועים כיון שעכ"פ
 ברוב כבועים עושין כן, יקשה לנאורם דלדרך זה הא
 יש להצריך שיכיר חסרת לכבועים בשלש אכילות
 וכיון שאינו בזמן איעב שלא כחסירו ולא בי"ל
 למחות כל כך הא אין להחשיב כחזיקו כבועים
 בשחיקתם. וכו' יש מקום לומר דאכ"ר דלבר"י לא
 חבא חזקת צאצ' שלא בזמן איעב, אבל הוא הא
 פ"י דג"ח בראשונה וחדש בראשונה אי"י בתבואה
 שגדיל בזמן גדול של יותר מג"ח ואיירי שבכבועים
 ארע בתבואה, שלכן אף שהוא שלא באץ איעב ברי
 כיון שעכ"פ אע"כ הוא לו חסרת עוד יותר גדול שברי
 המחזיק קלר מה שבכבועים ארעו כדי לקלור ובהסירו
 גם מלאכתו שכבר עמל זה ברוב צריכה ואיעב
 וכו"ל כוללות שזכו חסרת עוד יותר מאס לא
 כתחיל לעשות זה כלום וכמחזיקו עשה כל כמלאכות
 שאף בזמן איעב לא כחסירו ממש, אלא בעול
 בריות.

אבר' אולי מכיון שלא מפורש שסובר ברי' שאינו
 חזקת צאצ' שלא בזמן סתם איעב לכל
 משמע שמו"ס שגם זה כו"ס חזקת, לריך לומר
 דנשכיל זה מלכ"י ר' ישמעאל ור"ע שיכ"ז י"ב חדש
 באמ"ש שחזקת ברי' על מה שהקשה דע"ז חדש
 סגי דלריך אכילה חשובה של י"ב חדש באמ"ש
 שלנאורם לא מוזן כעסם בזה מאחר דבאספסתא
 סגי בג' חדשים ואח"כ פעם הוא מה שחזקת דשאיני
 כהם לפי שהוא זמן שלכ כיון שגם צריכה שלא

וסובר ר' ישמעאל כדרך א' ולפי מה שיותר נוסח
 שסגי בשלש אכילות של המחזיק אף שאין
 שלש אכילות לחסרת כבועים, ורצן סברי או כדרך
 ב' שלכן לריך שיכיר שלש אכילות לגבי חסרת
 כבועים, ולמה שכתבתי דלברש"י שסובר כדרך
 א' לא מסתבר שיפרש שעלינו צד חנא, יפרש
 שאף שסברי כדרך א' לריך שיכיר שלש אכילות
 שמחסיר לכבועים כהאפשר לומר שכתבתי.

ודג"ה בירק כשאכלם המחזיק כשכן קטנים שגדלו
 רק חדש אחד, לגבי כבועים הוא באכילה
 גמור דהיינו לריך למחות גם באכילה כזו משום
 דגם ברוב כבועים חולקין כן, כדנאורתי נעטם ר"ע
 לברש"י שסובר כדרך א' שהוא משום דלר"ע
 כו"ס החזקת כרואץ אחוץ לנבעלים גם בלרץ שחיקת
 כבועים, ואף שכתבתי דלר' ישמעאל שסובר ג"ח
 בראשונה שאף זה אץ איעב שלא נחש שכתבתי
 לכבועים אכילה ז' לא היה לכו למחות כל כך,
 וחזקת לדידיה הוא משום שסובר דחלוי רק
 באכילות, שלכן לרצן אינה חזקת דכל החזקת
 לדידיה הוא רק מאד שחיקת כבועים אס סברי כדרך
 ב', ואף אס סברי כדרך א' ובהאפשר לומר נמי
 כו"ס כשחזקת פיקר גדול כחזקת דברי לא נחשבה
 כאכילות כבועים צאצ' לא כולרנו למחות, אבל לר"ע
 שסובר דכשחזקת הוא רק לנרץ שברואץ יחזיקו
 יותר לנבעלים בשביל שחי כשערוה, סגי גם במה
 שעכ"פ היה לו למחות על אכילה במחזיק דרוב
 בני"א מוחץ גם פ"ז אף כשאין להם כפסד כדי
 שלא יעפון חזקת, ואף בלא חשש חזקת רוב בני"א
 יקפידו על מי שיאכל פירות שדה שלו כבועים אף
 שלא יחסר לו מחמת דלא היה ארע כיון שאינו זמן
 איעב, ולכן סובר שהיה חזקת בי"ד חדש. אבל
 מאד כמחזיק כחולל אינה חזקת גמור כיון שאינו
 כרוב כבועים שצריך לחוס, שלכן סובר ר' ישמעאל
 שאינו חזקת אף שבאספסתא היא חזקת משום
 דסובר דכחזקת היא רק מאד באכילה דכמחזיק
 שלכן מלריך שיכ"ז לו ג' אכילות צברו ולא כזו
 שמסתפקין ברוחא, ולר"ע היא חזקת מאד בלרץ
 דשחיקת כבועים כוללית, ולרצן חלוי כחזקת בחסרת
 ג' אכילות לכבועים שלכן מלריך שיכיר דוקא בזמן
 שזרעין שהוא ממילא בשדה כלכן ג' שנים.

ובא מה מחלוקת גם בשדה האילן שלר' ישמעאל
 כו"ס חזקת צבגם תבואתו ומסק איתו
 וכן קי"ל, ולרצן לא כו"ס חזקת אלא בשלש
 גזירות שיתסר לכבועים שלש אכילות, אבל אס יכ"ז
 שלש גזירות בפחות מג"ש שהוא בדקל נעצר ילד

בצעל אין חזקה מיום ליום הוא לר' ישמעאל ור"ע
דאילו תיב דכא כחז ומכ היא חזקה ר' ישמעאל
אומר תמוז דר' ישמעאל כל לא מצידי לאכול כל
כראוי ללחם ממנו צ"ש חלל פני לדידיה צ"י
אכילות אף שם בשם אחת, וא"כ לריך לפרש
טעם דחזקה דבר שעושה פירות חדיר שבעין מיום
ליום שהוא מטעם שלא שייך לחלק באכילות לומר
שם ברב אכילות כיון שהוא חדיר, שלכן חלקו
השנים להחשיב כל שנה לאכילה אחת חלוקה שבצ"ש
נחשבו ג' אכילות, וטעם בחלוקה לשנים לא ברור
לפי כל כך ואולי שכן הוא רגילות צ"ל להחשיב
כל שנה בצ"ע דין כדרך גם להשכיר לשנים, ור"ע.
וצרמנים פ"ב מעוטן כ"ל אפשר לפרש כן דכא
כחז על שלש תבואות ממין אחד כילד כיחכ שדכ
תמרים וגדר שלש גדירות כרי חלל צ"ש משמע
דכא דוקא כסחם תמרים שרק פעם אחת בשנה
עושן פירות, אבל צ"י משמע ששלוש אכילות הוא
חזקה בכל אופן אף בעושה יותר מע'. אכילות צ"ש
כדקל דיופרי, דכא מחלוקה כחז דלא מחייב
משמירת השער חלל באכילות בפירות שלש אכילות
מפרי אחד כיון כסחם צ"ש, ופי"ז כחז ומיכו
מדנקט שמואל במילתיה בלשון אכילות משמע שאם
כיון האילנות ממכרות לנצל פירותיהן קודם ג"ש
כיון חזקה כיון שיש שלש אכילות, משמע מלשון
ומיכו שאינו כדכחז תחלך אף שגם בתחלך כחז
דלאו בשנים חליל חלל באכילות, חלמא דמסיף
בזכ שאף שם שלש אכילות נפחות ברב צ"ש
נמי כיון חזקה אף שיש צ"י בשנים עוד אכילה,
ומחלוקה כיון סביר דליכא ג"ש בצק חלל כס אכילות
דכל צ"ש כדכחזי ששז אינו מודבר בשערי
וכחזו ומיכו שסגי צ"י אכילות אף בשאיכא עוד
אכילות שזכ תמוז לכאור כדקשחי.

בצק נמי כיון חזקה וכתלוק הוא רק לענין לרך
כי"ח באמצע שפי"ז לכתא לכאורה טעם, חלל הוא
מטעם שבעלם כל יש להצריך שיחסר לכעלים ג'
אכילות דכא רק בזמן אריעה כיון שסובר כדרך
כצ"י כדו שיכיר ראי' יותר ברורה שמחזיקו
משחיקו כדלעיל, דמכיון שאינה בזמן אריעה כל
יש שלא איכפת לכו כל כך למחות ואין מה בוכה
שמחזיקו בשחיקתם, חלל מכיון שהיה באמצע
אכילה השוכה של י"ח באמצע שמאכילה א'
ודאי הוא בוכה שמחזיקו כעלים ורק שצריך
עוד שני פעמים, שעל הראשונה היה ספק על
שחיקתו אם מלך שלא איכפת לכו כל כך למחות
או מלך שהגיתוהו להחיות, אמרין שאיגלאי מילתא
מאכילה השוכה די"ח באמצע שהוא ראי' משחיקתו
שהוא מחזיקו שגם השחיקה די"ח והחדש דבראשונה
שהוא לאותו אופן השחיקה דאכילה השוכה
די"ח שהוא ג"כ להחיות, ואיכא ממילא כטעם
דדרך כצ"י בשלש אכילות גמורות שנחשבו גם חלל
כעלים, ורצון שפליגי ללערך לומר שהוא משום
כשער דעד ג"ש מודבר, וגם לשמואל יפרש שם
ג"ש שלימות כדמשמע מלשון כר"י בחירונו צ"י
מאי ציניוהו דמשמע ליה דג' צירות שלימות כל
שנות בצירות ודקל נערי יפרש כפי ראשון דבר"ח
שכ"ח ברש"ם, ואף שמקשינו דארפי ואפלי משמע
שסובר דלשמואל לא צ"י ג"ש שלימות, דלא כבר"ח
שכחז דלא באר שלש צירות לענין שחיקה חזקה
גם נפחות חלל לאפקי דקל נערי, הוא רק כשם
כל באכילות שאיכא צ"ש שיותר ח"ל להיות צ"ש
שלא ילמח שם פעם רביעי ששז לא מודבר בשערי
דברי לענין פירות כדקל הוא כעצרו כל כצ"ש
שכ"י יותר פירות וגם יותר עצודם לא יכיר שז
צ"י בשנים, ויפרש לפי"ז כפי ראשון של ברש"ם
דקל ילד ונאור דנפחות מצ"ש שלימות שועת
ג' פעמים חלל פעם רביעי ח"ל להיות דיותר מטעם
אחת בשנה אינו גדל גם על ילד ונאור וכיון זה
כארפי ואפלי שלכן מקשה דכ"ל לומר גם חרפי
ואפלי.

ענה ד

ודגה ניר ודאי לא מסתבר שילגו אם מוחין על
זכ דאחד מר בשעל או אין מוחין חלל
דודאי יש שמוחין מאחר שידוע לו טווחו של כר
דכא בשביל ענינו כדי לארע אח"כ אך יש גם
שאין מוחין מלך כל שיכא ושיכא דכרבו לעייל צ"י
ואין חוששן לטווחו כי יש עוד פנאי למחות כשיכא
אח"כ לארע וליעול בפירות, ולכן אם בחזקה הוא
כדרך ח' מלך פלס באכילות יש לומר סברא שגם
ניר יכיר חזקה דכ"י לו להמחזיק לירא מלטר

ועיין ברש"י דף כ"ח בבית בשלחן שכחז לפי
כשאמר ג"ש לחזקה כל כראוי ללחם ממנו
צ"ש אמרו, שלשון זה משמע דכדבר שאינו עושה
פירות חדיר ח"ל מיום ליום חלל לריך שיחלל כל
הפירות שראוי ללחם ממנו צ"ש דכא כדנארחי
ועיין ביד רמ"ב במחנה דמפרש שרישא הוא ח"ק
שסובר דלא לריך ג"ש חלל לריך כל באכילות שאיכא
בשד צ"י כצעל צ"ש, וזכ לריך לפרש לכר"י, חלל
לשן רש"י דכ"י זה במחנה ומפרש שרישא דשד צ"י